

GEOGRAFIA ROZSZERZONA
PRACA KONTROLNA NR I
SEMESTR IV

Imię i nazwisko..... Semestr .....

1. Wpisz obok zdania prawdziwego literę P, a obok fałszywego – literę F. (0–5 p.)

- a) Woda słodka stanowi ok. 25% całej objętości wody na kuli ziemskiej. ....
- b) Resublimacja to przejście wody ze stanu stałego w stan gazowy.. ....
- c) Retencja wody w stanie stałym polega na zatrzymaniu jej w trakcie obiegu w postaci śniegu lub lodu. ....
- d) Transpiracja jest procesem parowania wody z roślin. ....
- e) Obieg wody w przyrodzie nazywany jest także cyklem hydrologicznym. ....

2. Podaj dwa podobieństwa między skorupą kontynentalną a skorupą oceaniczną. (0–2 p.)

3. Na podstawie opisów rozpoznaj formy powstałe wskutek działalności lądolodu. Następnie zapisz ich nazwy. (0–3 p.)

- a) Szerokie doliny biegnące równoległe do czoła lądolodu, wyżłobione przez wody spływające z topniejącego lądolodu.

- b) Długie, kręte, wąskie wały zbudowane z piasków i żwirów osadzonych przez wody płynące pod lodem.

- c) Bruzdy na powierzchni skał powstałe w wyniku detersji i egzaracji.

4. Wyjaśnij termin *wywierzynisko*. (0–2 p.)

5. Wpisz obok zdania prawdziwego literę P, a obok fałszywego – literę F. (0–4 p.)

- a) Proces polegający na przemianie związków organicznych w związki mineralne to mineralizacja. ....
- b) Jednym z biotycznych czynników glebotwórczych jest działalność człowieka. ....
- c) Ściółkę tworzą słabo rozłożone substancje mineralne, np. trawa i liście. ....
- d) W obrębie gruntów ornych wyróżnia się 14 kompleksów rolniczej przydatności gleb. ....

6. Zaznacz zestaw zawierający wyłącznie nazwy gleb strefowych. (0–1 p.)

- a) Brunatna, płowa, czarna ziemia, terra rossa.
- b) Bielkowa, tundrowa, mada, cynamonowa.
- c) Czerwonożółta gleba ferralitowa, czarnoziem, płowa, brunatna.
- d) Tundrowa, bielkowa, rędzina, wulkaniczna.

7.. Przyporządkuj strefom krajobrazowym właściwe określenia wybrane spośród podanych poniżej. (0–3 p.)

wieloletnia zmarzlina, różanecznik i kosodrzewina, Park Narodowy Denali, gleby bielkowe, akacje i baobaby, torfowiska, Park Narodowy Krugera, eukaliptusy

Strefa gór wysokich – .....

Tajga – .....

Sawanna – .....

Skala ocen:

- 6 (celujący) – 19–20 pkt
- 5 (bardzo dobry) – 16–18 pkt
- 4 (dobry) – 13–15 pkt
- 3 (dostateczny) – 10–12 pkt
- 2 (dopuszczający) – 7–9 pkt
- 1 (niedostateczny) – 0–6 pkt